

Vejledning til opgaveskrivning i originalsprogsbaseret emne
jf. studieordning Bachelor med virkning fra 1. september 2020

Link til fagbeskrivelse:

<https://odin.sdu.dk/sitecore/index.php?a=fagbesk&id=74036>

Indholdsfortegnelse

0. Propædetisk sprogundervisning.....	2
1. Opgaveskrivning generelt.....	2
Sprogbrug og retskrivning.....	2
Formalia.....	2
Litteraturliste.....	3
Notehenviisninger.....	3
2. Specifik vejledning vedrørende originalsprogsopgave.....	4
Formalia.....	5
Analyse og kommentar.....	5
Opgaveelementer og struktur.....	6
3. Emnevalg.....	7
Norrønt.....	7
Hebraisk.....	8
Religion i Den hebraiske Bibel samt oldtidens jødedom.....	8
Græsk og latin 1.....	8
Oldtidens kristendomsformer samt middelalderkristendom.....	8
Græsk og latin 2.....	9
2a. Græsk: Græsk religion.....	9
2b. Latin: Romersk religion.....	9
Sanskrit.....	9
1) Hinduisme.....	9
2) Pali-buddhisme.....	9
3) Sanskrit-buddhisme.....	9
Arabisk.....	10

0. Propædeutisk sprogundervisning

I samarbejde med andre studienævn udbyder Religionsstudier regelmæssigt propædeutisk sprogundervisning i latin og græsk og efterfølgende, afhængigt af antal studerende, undervisning originalsprogsbaseret emne med enten latin eller græsk som grundlag. Studienævnet har i en årrække også udbudt propædeutisk sprogundervisning i norrønt, arabisk, sanskrit og hebraisk, men med undtagelse af undervisning i originalsprogsbaseret emne med norrønt som basis har der sjældent været grundlag for andet og mere end individuel vejledning, når det gjaldt de nævnte andre sprog.

I følgende vejledning vil der blive givet eksempler på emner i de nævnte sprog, men det er forsøgt at gøre vejledningen så almenyldig som muligt. I tilfælde af individuel vejledning vil vejleder altid kunne være den studerende behjælpelig med mere sprogspecifikke råd.

1. Opgaveskrivning generelt

Sprogbrug og retskrivning

Stavemåder og forkortelser skal følge almindelig dansk retskrivning, som de optræder i *Retskrivningsordbogen*. Den studerendes stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen af skriftlige prøver. Vær derfor præcis med formuleringer og omhyggelig med korrekt brug af fremmedord og fagtermer.

Formalia

Undgå så vidt muligt at anvende understregning, fed skrift eller citationstegn for at fremhæve eller understrege begreber. Kursivering kan eventuelt anvendes. Kursivering skal desuden altid anvendes på titler, der nævnes i opgaven. Dette gælder både sekundærlitteratur og titler på kildetekster. Citater angives normalt med citationstegn, mens citater, der er længere end 3 linier, skal skrives som et indrykket afsnit uden citationstegn. Afsnit uden overskrift kan markeres på to måder. Man kan vælge at springe en linie over og blot indsætte en tom linie. Et mindre afsnit kan markeres ved at skifte til ny linie og rykke ind (normalt tre anslag). Afsnitsmarkering, der består i at skifte til ny linie uden indryk, kan ikke anvendes.

Litteraturliste

Opgaven skal ledsages af en litteraturliste, der inkluderer de værker, som er anvendt i opgaven. Denne litteraturliste kan således godt variere fra det opgivne pensum. Litteraturlisten skal sorteres i alfabetisk rækkefølge efter efternavn. Listen skal angive forfatterens fulde efternavn og fornavn, værkets udgivelsesår og titel samt trykkested. Fornavn og efternavn skal angives med almindelig skrifttype. Titler på bøger og tidsskrifter angives med kursiv. Titler på artikler sættes i citationstegn. Eksempelvis:

Dumézil, Georges

- 1959 *Les dieux des Germains*. Paris

Ved oversatte værker angives oversætterens navn før titlen, og originalsprogsudgavens udgivelsesår angives i en firkantet parentes. Eksempelvis:

Lévi-Strauss, Claude

- 1969 [1964] trans. J. and D. Weightman, *The Raw and the Cooked. Introduction to a Science of Mythology*: I. New York.

Hvis en forsker har udgivet flere artikler det pågældende år, efterfølges udgivelsesåret af a, b, c osv. Eksempelvis:

Schjødt, Jens Peter

- 1981a "Om Loke endnu engang", *Arkiv för nordisk filologi* vol. 96, 49-86.
- 1981b "Völuspá - cyklisk tidsopfattelse i gammelnordisk religion", *Danske Studier*, 91-95.

Notehenvisninger

Notehenvisninger kan udarbejdes efter flere metoder, men vær altid omhyggelig og konsekvent i brugen af noteapparat. Lav altid notehenvisninger til de forskere eller forskningspositioner, der omtales i opgaven.

Henvisende noter kan placeres som fodnoter eller slutnoter. Fodnoter er mere læsevenlige og derfor at foretrække. Henvisende fodnoter kan udformes sådan, at

noten udelukkende refererer til efternavn, årstal og sidetal. Sidetal bør ikke angives med forkortelserne s. eller p. Når der henvises til én side angives blot sidetal. Henvises til to sider bruges forkortelsen f. Henvises der til flere sider angives begyndelsessiden og slutsiden. Eksempelvis:

Schjødt,1999,35f

Henvises der i efterfølgende note til samme værk, men et andet sidetal kan dette angives ved at skrive "Ibid" efterfulgt af sidetal.

Harvardsystemet, hvor noterne placeres i en parentes umiddelbart efter de relevante steder i brødteksten, kan også anvendes.

Uanset hvilket henvisende notesystem, der anvendes, kan der i opgaven yderligere benyttes diskuterende noter, hvor der tages forbehold, fremsættes kortere diskussioner eller kommentarer, der vil virke forstyrrende i brødteksten. Disse placeres altid som fodnoter, og notetallet placeres i brødteksten umiddelbart efter den relevante sætnings punktum.

Når der henvises til forskere i brødteksten nævnes de første gang med deres fulde navn. Herefter kan de refereres til alene ved deres efternavn. Aldrig ved fornavn.

2. Specifik vejledning vedrørende originalsprogsopgave

Det står den studerende frit for at citere *kilder* i transskription eller i originalsproget. Hvis man vælger sidste, skal den anvendte skriftfont være en Unicode-font og dermed kompatibel med IT-standarder. Hvis man anvender en translitteration skal der anvendes en akademisk anerkendt standardtranslitteration. Den pågældende vejleder vil være den studerende behjælpelig, men helt kort: Alle de særlige tegn, der er nødvendige i transskriptionen af semitiske sprog som hebraisk, arabisk og akkadisk kan findes under Symbol-menuen; men man må også gerne bruge de arabiske, hhv. hebraiske bogstaver i Unicode font. Dette gælder også sanskrit. Under symbolmenuen kan også de græske bogstaver findes.

Word-brugere kan finde specifikke oldislandske bogstaver under rullemenuen "Indsæt" og herefter under punktet "Symbol". Bogstaverne ð og þ kan findes som symbol under skrifttypen "Times New Roman". Vær opmærksom på, at der også her skelnes mellem store og små bogstaver. Bogstavet ǫ kan findes under skrifttypen "Lucida Sans Unicode". Alternativt til ǫ kan man benytte ö, men ikke Q. Man kan desuden få programmer med specielle fonte, der indeholder disse specialtegn.

Formalia

Vær omhyggelig og præcis med originalsprogs-citater og -referencer. Fejl i citater kan indikere, at man er usikker på den sproglige del af opgaven. I en originalsprogsbaseret opgave forventes det, at i hvert fald navne og titler skrives på originalsproget. Skriv f.eks. Snorri i stedet for Snorre og *Völuspá* i stedet for *Vølvens Spådom*. Benyt også konsekvent en dansk genitiv efter de oldislandske ord i nominativ form. Anvend ikke en helt igennem dansk form eller oldislandsk genitivform. Skriv eksempelvis: *Snorri's Edda* i stedet for *Snorra Edda* og *Óðinn's øje* i stedet for *Odins øje*.

Analyse og kommentar

En originalsprogsbaseret opgave skal indeholde både filologiske og religionsvidenskabelige elementer. (Se her også studieordningens faglige mål for opgaven). Originalsprogsopgaven kan være en religionsvidenskabelig analyse af et udvalgt teksstykke, en mytologisk figur eller et tematisk afgrænset emne. Denne analyse skal være baseret på en læsning af originalsprogsteksterne, der inkluderer sproglige kommentarer til relevante passager og ord i teksterne.

Den filologiske del af opgaven består i at forklare og kommentere centrale ord og udtryk af relevans for analysen samt redegøre for relevante punkter i originalsprogsteksterne, der ikke umiddelbart er klare. Konnotationer knyttet til ord og udtryk kan således også være relevante at vurdere. Korte sammenligninger af forskellige oversættelser kan eventuelt også være inkluderet i den sproglige kommentering og vurdering. Man kan med fordel kommentere og diskutere eventuelle implikationer af forskellige oversætteres ordvalg. En oversætter kan eksempelvis benytte et ordvalg, der giver kristne konnotationer, mens en anden benytter et mere værdineutralt ord.

Med udgangspunkt i filologiske kommentarer analyseres det relevante emne eller teksstykke med et religionsvidenskabeligt analyseapparat. Det være sig historisk kritisk, fænomenologisk, strukturalistisk etc.

Målet er at inkorporere de filologiske overvejelser i de religionsvidenskabelige analyser. Den sproglige oversættelse og kommentar bør ideelt set danne grundlag for og indgå i de religionsvidenskabelige fortolkninger og overvejelser. Kommentar og analyse er således nøje sammenhængende i en originalsprogsbaseret opgave.

Man kan således stille følgende basale krav til en originalsprogsbaseret opgave: Den skal i rimeligt omfang indeholde sproglige overvejelser, der er relevante for de

religionsvidenskabelige analyser. Endvidere skal den inddrage eller forholde sig til den eksisterende forskning indenfor området.

Opgaveelementer og struktur

En originalsprogsbaseret opgave kan indeholde flere af nedenstående elementer. Alle afsnit er ikke nødvendigvis relevante i alle typer originalsprogsopgaver ligesom den overordnede struktur og rækkefølge kan variere.

- I) Indledning
- II) Teoretisk-metodiske refleksioner og/eller forskningshistorisk afsnit af relevans for opgaven
- III) Kildeafsnit
- IV) Analyser
- V) Konklusion / Perspektivering

Ad I) I indledningen afgrænses typisk en problemstilling eller et emne og der redegøres kortfattet for opgavens følgende afsnit og elementer. Opgaven kan også helt enkelt bestå af en sprogligt funderet, religionsvidenskabelig analyse af en udvalgt tekst; men ofte vil et specialiseret fokus være en styrke for opgaven.

Ad II) Et eventuelt forskningshistorisk afsnit kan enten være af tematisk karakter eller beskæftige sig med metodiske positioner i forskningshistorien. Det kan således i én opgave eksempelvis være relevant at behandle forskellige forskeres syn på kosmologien, mens en anden opgave kan indeholde et forskningshistorisk afsnit, der behandler fx forskellige strukturalistiske tilgange til stoffet. Det er ikke altid relevant at inkludere et egentligt forskningshistorisk afsnit. I nogle opgavetyper kan man med fordel inkorporere redegørelser for forskellige forskningspositioner i analysedelen. Derved opnår man den fordel, at analysen kan udformes som en diskussion med og stillingtagen til den eksisterende forskning indenfor emnet.

Et afsnit med teoretisk og metodisk redegørelse og refleksion over relevante aspekter af de anvendte tilgange eller over det udvalgte tema kan også være

relevant. Det kan være vigtigt at præsentere og diskutere forskningen i et udvalgt begreb, eller en særligt udvalgt teoretisk tilgang til stoffet.

Ad III) Et afsnit hvor relevante kilder præsenteres og som rummer kommentarer af tekstkritisk, historisk og filologisk art er nødvendigt i en opgave, der beskæftiger sig med fx førkristen nordisk religion, oldtidens jødedom, kristendom, eller islam, hinduisme eller hvilken religion det måtte være. Kildeafsnittet bør indeholde en kortere redegørelse for relevante kildeforhold. Endvidere kildekritiske overvejelser over hvilke problemstillinger der gør sig gældende ved anvendelse af de udvalgte kilder som kilde til den pågældende religion. Dette afsnit kan dog også indbygges som første led i selve analyse-afsnittet.

Ad IV) Analyserne skal som beskrevet ovenfor indeholde både filologiske elementer og religionsvidenskabelige elementer samt i et rimeligt omfang forholde sig til den eksisterende forskning indenfor emnet, dvs. anvende relevant forskningslitteratur. Analysedelen vil typisk være delt op i flere delanalyser. Om end den sproglige og den religionsvidenskabelige kommentar til teksten/teksterne egentlig ikke kan adskilles, så kan det nogle gange være en god løsning at dele analyse-delen op i et afsnit med sproglig kommentar til (udvalgte aspekter af) teksten og et afsnit med en religionsvidenskabelig indholds-analyse, som trækker på den sproglige kommentar.

Ad V) Her sammenholder man opgavens forskellige dele. Det er ikke kun en opsummering. Det er vigtigt at være opmærksom på, at man normalt ikke skal inddrage noget nyt i en konklusion. Et sidste afsnit efter konklusionen/afslutningen kan dog også bestå af en perspektivering, og her kan man selvfølgelig inddrage nyt materiale.

3. Emnevalg

Man skal i sit emnevalg være opmærksom på, at studieordningen angiver, at emnet for originalsprogsbaserede opgaver skal være centralt placeret inden for disciplinen og ikke være for snævert. Samtidig skal emnet have religionsvidenskabelig relevans. Dette afgrænser naturligvis emnemulighederne.

Nedenfor er eksempler på forskellige typer originalsprogsopgaver i forskellige sprog:

Norrønt

Freyja's rolle som trefunktionel gudinde

Baldrmyten

Óðinn og Loki – de feminine aspekter
En diskussion af mulige forklaringer på Ragnarøkkr
Vanekrigen – og teorier om den
Loki – en trickster?
Kosmogoni og eskatologi i nordisk religion
Aser og jætter i nordisk mytologi
Seiðr

Hebraisk

Religion i Den hebraiske Bibel samt oldtidens jødedom

Fremstillingen af Jahve i Jobs Bog
Fremstillingen af Satan i Jobs Bog
En analyse af Elias som profet og vildmand i 1 Kg 17-19
Religiøs konkurrence mellem Ba'al og Jahve i 1 Kg 17-19
Kaoskampmytologi i Salmernes Bog
Monstrøsitet i Daniel kap. 7
En sammenligning af kosmologi og antropogoni i de to skabelsesmyter i Gen 1-2,4a og 2,4b-3,24
Ritual og myte i Ex 12
Skabelsesmytologi og oversættelsesproblemer i Genesis 1,1-2,4a

Græsk og latin 1

Oldtidens kristendomsformer samt middelalderkristendom

Fremstillingen af Logos i Johannes 1,1-18
Vildmarksmytologi i Mattæusevangeliet
Køn og religion i Perpetua og Felicitas' martyrium
Martyrmytologi (Polykarp)
Ritualforståelse i Didaké
Det monstrøse i Lukasevangeliet
Fremstillingen af kejseren i Eusebs Vita Constantini
Fremstillingen af Simon Mager hos Irenæus
Kætterkonstruktion hos Irenæus
Konstruktionen af fjendebilleder i Gesta francorum
Kristen magi i Vita Patrum Iuvenium

Græsk og latin 2

2a. Græsk: Græsk religion

Slagtofferet ifølge Hesiod og Homer
Guder, helte og vilde dyr i Iliaden og Odysseen
Den episke hero i Homers Iliade og Odysse
Hymnen til Demeter: Guder og mennesker
De eleusinske Mysterier
Kaos og Kosmos i Hesiod

2b. Latin: Romersk religion

Religion og politik med udgangspunkt i Iulius Obsequens: Liber prodigiorum/Varselsbogen
Augurens rolle i antikkens Rom
Offerritualer som udtryk for romernes forhold til guderne
Den romerske stats indgriben over for mysteriereligioner, belyst gennem Senatusconsultum de Bacchanalibus
En etymologisk analyse af begrebet religio med udgangspunkt i Cicero: De natura deorum, liber primus, 115-119 med perspektivering til Lactantius, Augustin og Thomas Aquinas.

Sanskrit

1) Hinduisme

Uddrag fra de ældste upanishader i Patrick Olivelles kritiske udgave. F.eks. Chāndogya Upaniṣad 5.3-10 eller 8.7-12, eller andre uddrag efter aftale Bhagavadgītā; kan være kap.2, kap.11, kap.18 eller andre dele af tekste
Uddrag fra Manusmṛti, f.eks. kap.5 om rent og urent, kap. 9 om kvinder, kap.10 om kaster, kap.11 om karma eller andre dele
Uddrag fra en Purāṇa-tekst – mange muligheder
Uddrag af Devīmāhātmya
Uddrag af Yogasūtra

2) Pali-buddhisme

Benarestalen eller andre dele af pali-kanon

3) Sanskrit-buddhisme

Hjerte-sūtra

Kap. 2 eller 16 fra Lotus-sūtra

Uddrag fra Store Rene-Land-sūtra

Arabisk

Sammenligning af forskellige oversættelser af filologisk problematiske Koranvers

Udvalgte temaer i Koranen: kvinders status, engle, jinner, krig, , ...

Udvalgte temaer i de store hadithsamlinger: rituel renhed, bøn, faste, ...

Udvalgte mirakelfortællinger i de klassiske Muhammedbiografier